

Aanpak van radicalisme.

Een psychologische analyse

Arjan de Wolf en Bertjan Doosje

Uitgeverij SWP, 2015, 216 p

Roel Reubens

17-11-2015

jong, preventie

‘Aanpak van radicalisme’ biedt een helder inzicht in de evolutie en het denkproces van een radicaliserend persoon. Zoals de ondertitel ‘Een psychologische analyse’ aangeeft, is de insteek psychologisch van aard. Het vertrekpunt is de nieuwsgierigheid naar de motivatie en omstandigheden die aanleiding geven tot een radicaliseringsproces.

GLASHELDER

De opbouw van het boek is glashelder. Door het gebruik van het trappenhuismodel van Mughaddam weet je als lezer altijd het aangebrachte theoretische model te situeren in het evoluerende radicaliseringsproces.

Het boek biedt een goed beeld van de materiële omstandigheden die aan de basis liggen van een radicaliseringsproces en vertelt welke strategieën er bestaan om een oneerlijke behandeling te bestrijden en welke piste de deur opent tot radicalisering.

“Het verhaal wordt geïllustreerd met de Hofstadgroep.”

Vervolgens lichten de auteurs toe hoe een morele verbintenis met een terroristische groepering tot stand komt, hoe groepsdenken wordt versterkt en de organisatie aan legitimiteit wint. Ook wordt duidelijk hoe onderdrukkende mechanismen tegen het plegen van aanslagen worden ontweken.

Het laatste inhoudelijke hoofdstuk vertelt hoe een individuele uittreding tot stand komt en hoe radicale groepen ophouden te bestaan.

HOFSTADGROEP

Het theoretisch verhaal wordt geïllustreerd aan de hand van de Nederlandse Hofstadgroep. De Hofstadgroep is de naam die door de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) in Nederland aan een groep radicale islamitische jongeren werd gegeven.

Het telkens verwijzen naar deze radicale groepering en hun ontstaansgeschiedenis verhoogt de herkenbaarheid en vermijdt dat veel randinfo gegeven moet worden om te begrijpen hoe concrete gebeurtenissen de theoretische modellen illustreren.

Voor Belgische lezers is dit illustratiemateriaal soms wat beperkt, zeker als je minder vertrouwd bent met de gebeurtenissen rondom de moord op Theo van Gogh.

COLLEGE

Elke hoofdstuk wordt ingeleid met een korte herhaling van de opbouw van het betoog en een situering van het komende hoofdstuk in het radicaliseringsproces. Dit maakt dat het boek leest als een heldere tekstversie van een logisch opgebouwd college.

Jammer genoeg verwijzen de auteurs daarbij niet naar het samenvattende overzicht dat verborgen ligt in het laatste hoofdstuk. Daardoor loop je het risico dit te missen. Dit overzicht verhoogt nochtans het inzicht in de stapsgewijze evoluties (en uitstapmogelijkheden) van radicalisering.

“Radicalisme is van alle tijden.”

Om een inzicht te krijgen in internationaal georganiseerd terrorisme is het boek minder geschikt. Het is bijvoorbeeld niet geschreven om duiding te bieden voor het specifieke gegeven van Syriëstrijders. De insteek is algemener, en vertrekt vanuit het idee dat radicalisme van alle tijden is.

BASIS

Het boek is zeker de moeite waard als basislectuur over radicalisering. Het beschreven psychologisch proces (weliswaar maatschappelijk verankerd en gevoed) overstijgt concrete groeperingen, tendensen of gebeurtenissen.

Het boek bevat ook praktische tips en tricks. Maar het is niet zo dat je na het lezen van het boek direct aan de slag kan. Wel krijg je begrip voor het evolutieproces van radicalisering waarin mensen verzeild geraken. Je ziet dat de nood hoog is dat alternatieve wegen worden aangeboden die de voedingsbodem en het there-is-no-alternative idee kunnen wegnemen.

Je beseft vooral de complexiteit van het probleem, de nood aan professionele hulpverlening en een uitwisselingsplatform.

bond van Instellingen voor Welzijnswerk vzw).
Bevoorrechte partners zijn het Vlaams Welzijnsverbond en SOM, de federatie van sociale ondernemingen.